

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет хімії, екології та фармації
Кафедра екології та охорони навколишнього середовища

СИЛАБУС

Нормативної навчальної дисципліни

ЛАНДШАФТНА ЕКОЛОГІЯ

Підготовки бакалавра

Спеціальності 101 Екологія

Освітня програма Екологія

Луцьк – 2020

Силабус навчальної дисципліни «Ландшафтна екологія» підготовки бакалавра, галузі знань – 10 Природничі науки; спеціальності 101 Екологія; освітньої програми Екологія.

Розробник:

к.г.н., доцент
кафедри екології та охорони
навколишнього середовища

Боярин М. В.

Силабус навчальної дисципліни затверджений на засіданні кафедри екології та охорони навколишнього середовища:

протокол № 2 від 18 вересня 2020 р.

Завідувач кафедри:

доктор хімічних наук, професор

Гулай Л. Д.

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра екології та охорони навколишнього середовища

СИЛАБУС

нормативної навчальної дисципліни

ЛАНДШАФТНА ЕКОЛОГІЯ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)		
Галузь знань	10 Природничі науки		
Спеціальність	101 Екологія		
Освітня програма	Екологія		
Форма навчання	Денна		
Розробник (викладач)	Боярин Марія Володимирівна, доцент		
Контактна інформація	Електронна адреса викладача Боярин Марії Володимирівни: Boyaryn.Maria@vnu.edu.ua		
Програма навчальної дисципліни	Програма навчальної дисципліни розміщена на сторінці кафедри екології та охорони навколишнього середовища на офіційному сайті ВНУ імені Лесі Українки		
Семестр, курс	4семестр, II курс		
Обсяг дисципліни	Загальний обсяг: 4 кредити / 120 годин. Аудиторних годин: 52; з них лекцій – 26 год., лабораторних – 26 год. Самостійної роботи – 60 годин.		
Форма контролю	Екзамен (4 семестр).		
Час занять	Тижневих годин: 4 год. Аудиторні заняття проводяться за розкладом розміщеним на сайті факультету хімії, екології та фармації. Консультації викладача відповідно затвердженого графіку.		
Анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Ландшафтна екологія» передбачена як нормативна дисципліна. Предметом вивчення навчальної дисципліни є теоретичні та прикладні аспекти ландшафтної екології, розкриття найзагальніших суттєвих зв'язків між ландшафтами і навколишнім середовищем. Навчальний курс містить знання з історії науки, знайомить студентів з основними термінами і поняттями. Поступово ускладнюючись, він планомірно розширюється та актуалізується з метою набуття студентами знань в сфері ландшафтної екології та раціонального природокористування на принципах сталого розвитку людської цивілізації.		
Мета вивчення дисципліни	Метою викладання навчальної дисципліни “Ландшафтна екологія” є формування у студентів уявлення про нерозривну єдність всіх природних компонентів ландшафтної сфери Землі, природно-територіальні комплекси, вертикальну та горизонтальну структуру геосистем.		
Результати	Вивчення Ландшафтної екології сприяє тому, що здобувачі		

навчання	будуть компетентними у таких питаннях : <i>Знати:</i> загальні особливості та моделі гео- та екосистем, ландшафтних систем, основні риси ПТК, індивідуальних і типологічних одиниць фізико-географічної диференціації ландшафтів; вертикальна та горизонтально структури ландшафтів; основні таксономічні одиниці ландшафтів; прикладні класифікації та районування ландшафтів; морфологічні одиниці ландшафту, критерії їх виділення; володіти матеріалом щодо антропогенно-техногенної перетвореності ПТК. <i>Уміти:</i> складати карти ландшафтних комплексів, знати принципи їх побудови і способи зображення; скласти комплексний профіль території; на ландшафтній основі розробляти схему раціонального природокористування; аналізувати фрагменти карт ПТК та інших морфологічних одиниць ландшафту; виконувати оцінку еколого-геохімічної ситуації території та давати оцінку антропогенного навантаження на ландшафти.
-----------------	---

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекцій	Лабораторних	Самостійна робота	Консультації
Змістовий модуль 1. Предмет, методи і еволюція знань із ландшафтної екології					
Тема 1. Ландшафтознавство та ландшафтна екологія серед наук	12	2	2	7	1
Тема 2. Морфологія ландшафту.	23	6	6	10	1
Тема 3. Функціонування, динаміка і розвиток ландшафту.	12	2	2	7	1
Разом за змістовим модулем 1.	47	10	10	24	3
Змістовий модуль 2. Антропогенний вплив на ландшафти					
Тема 4. Системний підхід при вивченні ландшафтів. ПТК. Геосистеми.	11	2	2	6	1
Тема 5. Ландшафтні територіальні структури.	23	6	6	10	1
Тема 6. Антропогенний вплив на геосистеми. Стійкість геосистем	15	4	4	6	1
Разом за змістовим модулем 2.	49	12	12	22	3
Змістовий модуль 3. Дослідження ландшафтних систем					
Тема 7. Ландшафтно-екологічні дослідження.	12	2	2	7	1
Тема 8. Ландшафтно-екологічне прогнозування та питання оптимізації геосистем	12	2	2	7	1
Разом за змістовим модулем 3.	24	4	4	14	2
Усього годин	120	26	26	60	8

Перелік тем лабораторних робіт.

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Вивчення історії розвитку ландшафтної екології	2
2	Класифікація ландшафтів України	2
3	Опис ландшафтів однієї з територіальних одиниць України	4
4	Вивчення морфологічної одиниці ландшафту – фації	2
5	Складання карти природно-територіальних комплексів в ранзі урочища	2
6	Складання карти природно-територіальних комплексів за структурою земельних угідь	2
7	Побудова комплексного ландшафтного профілю	4
8	Вивчення типів ландшафтно територіальних структур - біотично-мережевої структури ландшафту на прикладі Волинської області	2
9	Вивчення парагенетичної та басейнової структури ландшафту	2
10	Антропогенна перетвореність ландшафтів України	2
11	Визначення екологічної стійкості ландшафтів Волині	2
	Всього	26

Оцінювання

Оцінювання навчальних досягнень з Ландшафтної екології здійснюється за 100 бальною шкалою. Оцінка включає в себе поточний контроль (оцінюється робота під час виконання практичних завдань) та підсумковий модульний контроль (у формі тестів). Максимальна кількість балів з поточного контролю – 40. Максимальна кількість балів, які студент може отримати під час модульного контролю – 60.

Розподіл балів за формами контролю

	Поточний контроль											Модульний контроль			Сума 100
	Модуль 1. Виконання лабораторних робіт і теоретична підготовка до занять (40 балів)											Модуль 2 (60 балів)			
	Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Т8	Т9	Т10	Т 11	МКР1	МКР 2	МКР3	
Макс. бал	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	3,6	20	20	20	100

Виконання індивідуальних завдань програмою не передбачається.

Якщо за результатами поточного і модульного контролю студентом накопичено не менше 75 балів і він погоджується з таким результатом, оцінка може виставлятися без складання екзамену. В іншому випадку студент складає екзамен. Максимальна оцінка, яку можна отримати за екзамен – 60 балів. Підсумкова оцінка включає в себе оцінку з поточного контролю і екзамену. Екзамен проходить в усній формі.

Політика викладача щодо студента

Всі учасники освітнього процесу повинні дотримуватись вимог чинного законодавства України, Статуту і Правил внутрішнього розпорядку ВНУ імені Лесі Українки, загальноприйнятих моральних принципів, правил поведінки та корпоративної культури; підтримувати атмосферу доброзичливості, відповідальності, порядності та толерантності. Недопустимі спізнення на заняття, користування гаджетами в особистих цілях, списування. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції та практичні заняття курсу.

Політика щодо академічної доброчесності

Під час навчання учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватись академічної доброчесності: етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання, та провадження наукової діяльності.

Дотримання академічної доброчесності передбачає: самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю; пошуку на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної діяльності.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Якщо студент з будь-якої причини був відсутній на заняттях, то він/вона вивчає теоретичний матеріал самостійно, використовуючи навчальні посібники та виконує всі завдання для практичних робіт. Прозвітуватися про виконання можна під час консультацій. Перескладання модульних тестів заборонене.

Рекомендована література

Основна

1. Арманд Д. Л. Наука о ландшафте / Д. Л. Арманд. – М.: Мысль, 1975. – 288 с.
2. Беручишвили Н.Л. Четыре измерения ландшафта / Н. Л. Беручишвили. – М.: Мысль, 1986. – 183 с.
3. Волошин І. М. Ландшафтно-екологічні основи моніторингу / І. М. Волошин. – Львів: Простір, 1998. – 356с.
4. Географический энциклопедический словарь. Понятия и термины / Гл. ред. А. Ф. Трёшников; Ред. кол.: Э. Б. Алаев, П. М. Алампиев, А. Г. Воронов и др. – М.: Сов. энциклопедия, 1988. – 432 с.
5. Глазовская М. А. Геохимия природных и техногенных ландшафтов СССР / М. А. Глазовская.— М.:Высшая школа, 1988. – 420 с.
6. Гродзинський М. Д. Основи ландшафтної екології / М. Д. Гродзинський. – К.: Либідь, 1993. – 224 с.
7. Гродзинский М. Д. Ландшафтно-экологический анализ в мелиоративном природопользовании / М. Д. Гродзинский, П. Г. Шищенко. – К.: Либідь, 1993. – 224 с.
8. Гуцуляк В. М. Ландшафтознавство: теорія і практика / В. М. Гуцуляк. – Чернівці: Книги – ХХІ, 2008. – 168с.
9. Гуцуляк В. М. Ландшафтна екологія: Геохімічний аспект / В. М. Гуцуляк. – Чернівці: Рута, 2002. – 272с.
10. Давиденко В.А. Ландшафтна екологія / В. А. Давиденко, Г. О. Білявський, С. Ю. Арсенюк. – К.: Лібра, 2007. – 280с.